

Voka – Kamer van Koophandel Limburg vzw
'Huis van de Limburgse Ondernemer',
Gouverneur Roppesingel 51, 3500 Hasselt, BE
tel. +32 11 56 02 00, fax +32 11 56 02 09
info.kvklimburg@voka.be, www.voka.be

**Kamer van
Koophandel**
Limburg

Persbericht

aan
Media

datum
24 september 2020

aantal pagina's
5

meer informatie bij
Jeroen Verbeeck

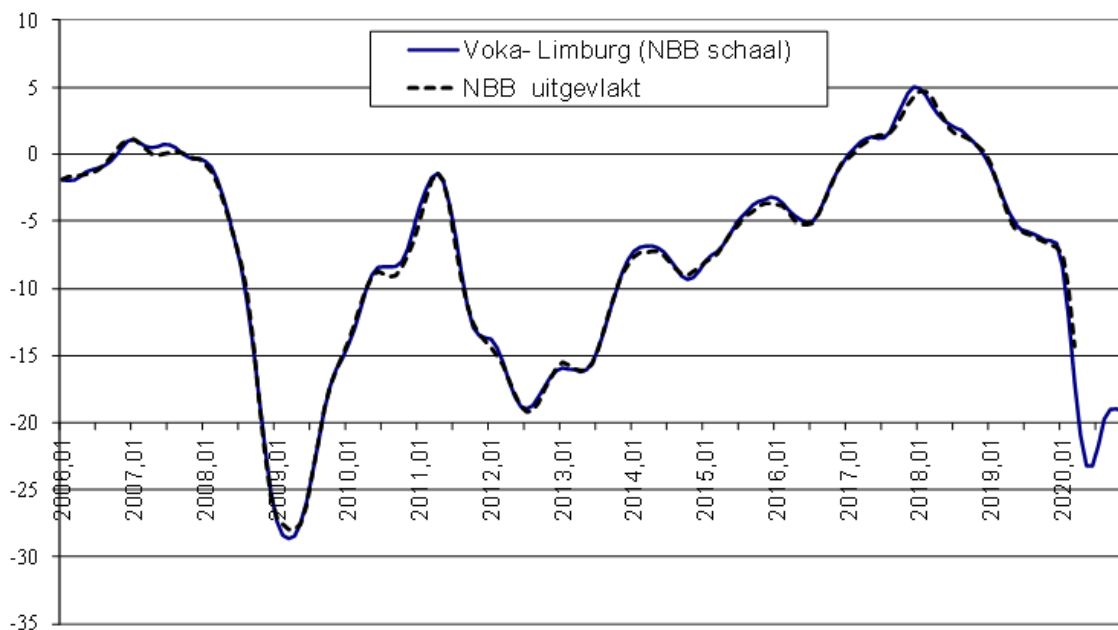
tel. direct
+32 11 56 02 90
+32 474 33 37 38

e-mailadres
jeroen.verbeeck@voka.be

Export lijkt tweede adem te vinden

Vierkantswortel in zicht voor Limburgse economie

De heropleving van de Limburgse economie na de lockdown is van korte duur. Dat voorspelt de conjunctuurbarometer van Voka – KvK Limburg. Drie maanden terug werd het absolute dieptepunt opgemeten, waarna conjunctuur terug de hoogte in schoot. "We zien weliswaar dat die groei in het vierde kwartaal stagneert. Er is geen reden tot paniek, maar we mogen niet blind zijn voor grote uitdagingen als de brexit", zegt Johann Leten, gedelegeerd bestuurder van Voka – KvK Limburg.

Conjunctuurbarometer Voka – KvK Limburg en NBB (september 2020 – februari 2021)*

*Over de conjunctuurbarometer

In samenwerking met Prof. dr. Guido Van Rompuy, hoogleraar economie en econometrie, wordt elke maand een prognose gemaakt van de Limburgse conjunctuur op basis van effectieve realisaties betreffende de bouwvergunningen, inschrijvingen van nieuwe voertuigen, arbeidsmarkt, toerisme en internationale handel. Hiermee is de Voka-KvK Limburg – indicator een goede aanvulling op de conjunctuurbarometer van de Nationale Bank van België, welke peilt naar de verwachtingen van de bedrijfsleiders omtrent het conjunctuurverloop. Met andere woorden, de Voka-KvK Limburg – indicator voorspelt op basis van de economische activiteit de verwachtingen van de NBB tot zes maanden vooruit.

Voor de derde maand op rij wordt vastgesteld dat de steile en krachtige herneming die in juli van start ging een abrupt einde kent vanaf het begin van het vierde kwartaal. Dit impliceert dat stilaan niet te veel vertrouwen meer moet gesteld worden in een snel V-vormig herstel uit de corona-duik. De hypothese van een 'vierkantswortel-herstel' (√) wint duidelijk aan realiteitswaarde. Bij een √-symbool zie je dat de stijging uitvlakt en op hetzelfde niveau blijft. Hierdoor krijgt de conjunctuur een plateau dat een lichte stijging kent. Ook tijdens het eerste kwartaal van volgend jaar blijft de economische activiteit nog onder het niveau van het einde van het eerste kwartaal van dit jaar.

We bereikten de bodem van de coronaput in juni bij een indicatorniveau van 18.21 punten. De corona-crisis heeft de regionale economische activiteit op dat moment gereduceerd met 37 punten. Vervolgens komt een steile herneming op gang die de conjunctuurbarometer tegen het einde van het derde kwartaal optilt tot 32.4 punten. Tijdens het vierde kwartaal stagneert de activiteit op dit niveau. Bij het begin van het eerste kwartaal van 2021 tekent zich vervolgens opnieuw een lichte opleving af tot 34.4 punten in februari.

2/5

"Geen wortel schieten"

De Limburgse economie zal naar alle waarschijnlijkheid niet herstellen volgens een V-curve. "Dat is geen drama, maar we mogen vooral geen wortel schieten. Volgens onze voorspelling zou de Limburgse export in 2021 terug op het niveau zitten van voor corona. De conjunctuurbarometer houdt weliswaar geen rekening met de nakende brexit. Zowel ondernemingen als het beleid moeten klaar zijn voor de mogelijke gevolgen", zegt gedelegeerd bestuurder Johann Leten.

Verder blijven ook sectoren als de bouw en automobiël onder hun niveau van een jaar geleden. "De bouwvergunningen blijven bijvoorbeeld in de loop van de volgende zes maanden maandelijks nog gemiddeld -22.25% onder het niveau van de vergelijkbare periode een jaar geleden", illustreert Johann Leten.

"De gevolgen van de coronacrisis komen met andere woorden in verschillende fases. Voor sommige sectoren is de crisis meteen voelbaar, maar in andere sectoren zie je een vertragend effect. Minder bouwvergunningen betekent op termijn ook minder werk. We mogen ons dus niet blindstaren op de cijfers die er vandaag voorliggen. We moeten aandachtig blijven", waarschuwt hij.

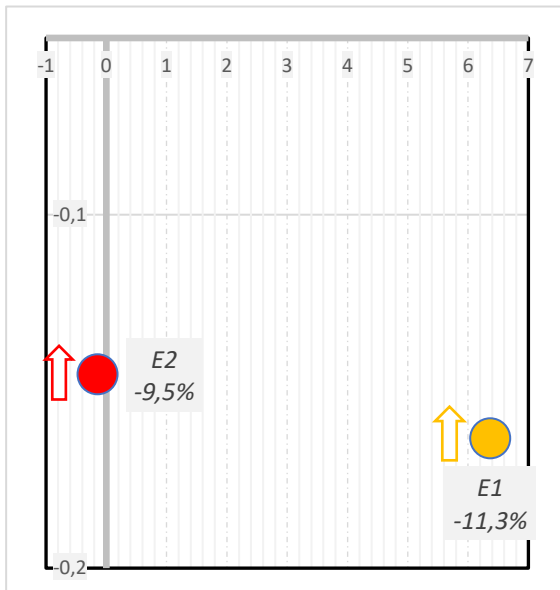
Starters blijven scoren

Na de sterke stijging van vorige maand met meer dan 1.000 Limburgse starters in juli 2020 neemt het aantal starters in augustus af tot 625 starters. In vergelijking met augustus 2019 blijven de starters wel met 14% boven het niveau van vorig jaar. Het lijkt dus alsof de lockdown-maanden in het starterslandschap zijn verdwenen. Ondanks corona zitten we dus opnieuw op koers om het beter te doen dan in 2019 en om vers bloed in onze economie te pompen.

**Kamer van
Koophandel**
Limburg

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	YtY
Jan	407	765	866	932	1117	1198	+7,25%
Feb	387	470	413	463	639	723	+13,14%
Maart	319	365	384	507	502	442	-11,95%
April	631	694	664	706	822	459	-44,16%
Mei	331	391	436	478	591	480	-18,78%
Juni	276	283	419	456	416	539	+29,57%
Juli	604	580	705	667	835	1087	+30,18%
Aug	341	369	434	424	549	625	+13,84%
Sept	364	413	504	613	621		
Okt	781	811	693	999	1052		
Nov	341	411	374	512	580		
Dec	336	363	304	431	497		
Tussentijds totaal	3296	3917	4321	4633	5471	5553	+1,50%
Totaal	4782	5552	5892	6757	8221		

Tabel: aantal starters in Limburg, bron: Voka – KvK Limburg

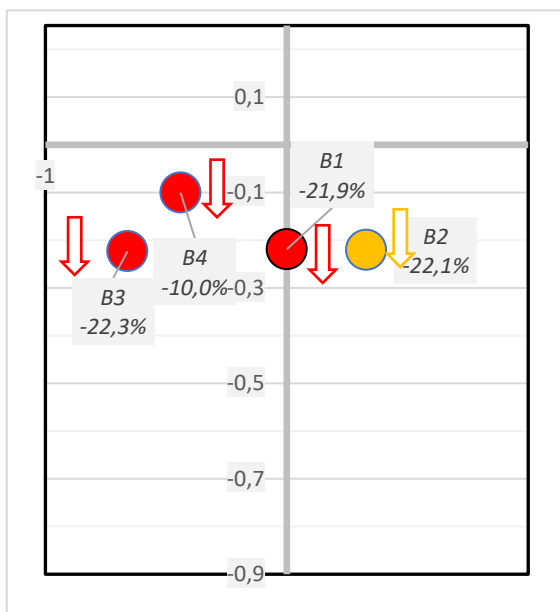
Export herstelt gestaag

Het aantal exportattesten valt hoger uit in augustus dan in juli en ook de exportwaarde is toegenomen. De trend voor de exportwaarde (E1) blijft significant opwaarts gericht, terwijl de trend voor het aantal af te leveren attesten (E2) uitvlakt.

De year-to-year differentials blijven negatief maar evolueren richting nulpunt. Zowel de exportwaarde (E1) als de attesten (E2) krimpen met ongeveer 5%. De 'comeback' van de exportactiviteit als essentieel onderdeel van de regionale groeimotor is stilaan een feit, maar ondertussen blijft nog steeds een ruime achterstand ten opzichte van vorig jaar in te halen.

Medio 2021 zouden we volgens deze voorspelling terug op niveau van vóór corona zitten. Tegen de jaarwisseling kan de Brexit weliswaar nog roet in het eten gooien.

4/5

Bouw nog niet meteen aan herstel bezig

Het aantal bouwvergunningen nam in augustus toe t.o.v. juli. Dit is vrijwel volledig te danken aan de nieuwbouw. De renovatiebouw blijft status quo. De nieuwbouwtrends blijven licht positief.

Ondanks de maand-tot-maand opleving in augustus blijft het totaal aantal bouwvergunningen in de loop van de volgende zes maanden maandelijks nog gemiddeld -22.25% onder het niveau van de vergelijkbare periode een jaar geleden. De marges voor de residentiële nieuw- (B1) en renovatiebouw (B3) stranden op -21.89% resp. -22.35%, een sterke daling dus ten opzichte van de -8.73% resp. -6.02% van vorige maand. Ook binnen het segment van de niet-residentiële bouw worden beide marges nu negatief. De differential voor de nieuwbouwprojecten (B2) belandt op -22.05% (vorige maand nog -13.34%). Ook voor de niet-residentiële renovatiebouw (B4) duikt de marge nu in de rode zone (-10.04%).

Momenteel zijn in de bouwsector krachten actief die de rol van motor achter de regionale conjunctuurontwikkeling ernstig aanvreten. De sectoractiviteit werkt voorlopig eerder remmend. Op basis van de momenteel beschikbare data zou in de niet residentiële bouw het ergste leed mogelijk geleden zijn. In de residentiële bouw kan het volledige herstel nog beduidend langer op zich laten wachten.

Onzekerheid en onduidelijkheid in automobiel

Het totaal aantal inschrijvingen van nieuwe voertuigen daalt in augustus sterk tot -30.16% onder het niveau van juli. Deze daling wordt quasi volledig gegenereerd binnen het segment van de personenwagens. Vorige maand bleef de maand-tot-maand terugval eerder abnormaal beperkt tot -12.5%. Blijkbaar hebben en aantal aankopen en inschrijvingen van nieuwe voertuigen die gepland waren voor later op het jaar in juli vervroegd doorgang gevonden. Mogelijk hebben budgetten die voorzien waren voor vakantiereizen op deze manier een andere bestemming gevonden. Alle trends zijn opwaarts gericht maar alleen die voor de personenwagens is significant.

5/5

De year-to-year differential voor het totaal van alle inschrijvingen strandt op -6.84%. Vorige maand was de marge nog licht nauwer (-4.93%). Alleen voor de bedrijfsvoertuigen (M1) kan een marginaal positieve marge van 0.88% waargenomen worden, een mooie toename weliswaar ten opzichte van de -5.29% van vorige maand. De marge voor de vrachtwagens (M3) (-6.15%) blijft nagenoeg status quo ten opzichte van vorige maand (-6.09%). De marge voor de personenwagens (-7.61%) wordt ruimer negatief (vorige maand -4.24%). Een gelijkaardige evolutie doet zich voor in verband met de opliggers. Hier verruimt de marge van -11.8% tot -18.76%.

Wanneer de huidige dynamiek in de sector stand houdt, kan de achterstand van de personenwagens ten opzichte van vorig jaar mogelijk in de loop van het tweede kwartaal van 2021 weggewerkt worden.

Afbouw werkloosheid even in rust

Na een toename met 4.3% vorige maand kan in de arbeidsmarkt in augustus een lichte daling (-0.15%) van het totaal aantal werklozen gerapporteerd worden. De krimp doet zich wel enkel voor bij de mannen.

De year-to-year differentials blijven nog steeds positief en qua orde van grootte sterk in de buurt van die van vorige maand. Voor de mannen (A1) krimpt de marge licht tot 10.97%. De differential voor de vrouwen (A2) groeit daarentegen licht tot 9.23%. Voor de totale werkloosheid impliceert dit met 10.15% een quasi status quo ten opzichte van vorige maand (10.05%). De afbouw van het corona-gestuurde werkloosheidssurplus lijkt momenteel aan een rustpauze toe.

Per saldo viel het aantal ontvangen vacatures in de loop van de voorbije twee maanden terug tot zowat -7.5% onder het niveau van mei. Met een stevige maand-tot-maand remonte van ruim 22% stijgt het jobaanbod in augustus opnieuw tot 13% uit boven het niveau van mei. Het aantal vacatures blijft maandelijks nog steeds gemiddeld ruim en vijfde lager dan een jaar geleden.

